

ЗА МЕТАФОРАТА „РОБСТВО“

„От Батак съм, чичо,
помниш ли Батак...“

Ив. Вазов, 1881 г.

И учебниците по „История и цивилизации“ като средство за манипулация и заличаване на национална памет.

Детелина Денчева

от нашите детски и ученически години, когато стане въпрос за героичното ни минало, което те изучават и възприемат днес само като някакво минало?

Добре известно е, че

историческото образование и памет,

са функция на конюктурната държавна геополитика в определен период, на образованието и възпитанието, което държавата избира за „подходящо“ да даде на своето младо поколение посредством образователните си и културни институции.

На стр. 2

Влизането на кръстоносците в Константинопол през 1204 г.
Картина на Делакроа

На стр. 3

Д-р Георги Йорданов

ТОЙ ЖИВЯ И ПЯ ЗА БЪЛГАРИЯ

Името му чух за първи път от моя братовчед Георги Н. Георгиев, ученик в Сливенската мъжка гимназия „Добри П. Чинтулов“. В детската ми представа прочутото школо бе своеобразен университет. В семейството ми най-много се говореше за подвизите на дядо ми по майчина линия Георги Иванов Култуков, последния жив хайдутин от четите на Пейо Буюклията и на Стоил войвода. Отявлен русофил, той кръщава единствения си син с името Николай – израз на преклонението към руския цар Николай II. Покрай

разказите за нашия героичен дядо братовчедът ми разказваше, че е съученик с Георги от село Бяла, който пише стихотворения.

През годините на антифашистката съпротива Георги Н. Георгиев се включва активно в дейността на сливенската ремсова организация. Заедно с баща си – моят вуйчо, известният лъв земеделец Николай Георгиев, са ятаци на партизаниите. Конспирацията е разкрита и двамата попадат в затвора. Майка ми и близките ни ги оплакваха. След 9 септември 1944 г. бяха щастливи, че се завръщат живи. Георги разказваше за инквизициите в арестите и затворническите патила. Сред имената, които изричаше – а всички бяха непознати за мен, отново повтаряше името на Георги Джагаров – затворниците организирани литературно състезание, спечелено от него.

Наскоро след това на гости дойде самият Георги Джагаров.

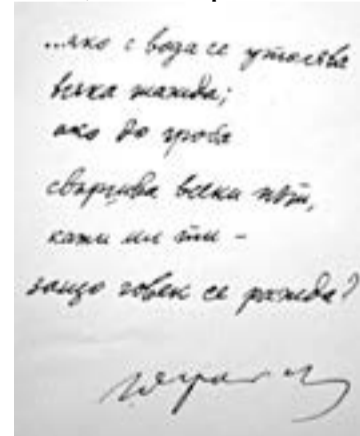

По-късно разбрах, че не бил безразличен към братовчедката ми Мария, ученичка в Сливенската девическа гимназия. Без някой да ме покани, седнах край тях и през цялото време не откъснах поглед от поета. Изглеждаше много висок, с буйна черна коса, големи очи, скрити под едри вежди, силен глас.

Не помня за какво си говореха, но в съзнанието ми се връза образът на младия човек, прочул се с умението да пише стихотворения.

По-късно за него говореха и нашите учители от гимназията в Сливен. Сочеха ни го за пример. По това време младежът от село Бяла беше заминал да

учи в Москва. Вълнувахме се, че младеж от Сливен е в легендарната столица. След завръщането му местният вестник „Сливенско дело“ публикува цикъл стихотворения от младия поет с бележка, че е завършил с отличия

чие Литературния институт „Максим Горки“.

По-отблизо опознах младия „сливенски“ поет през 50-те години. Вестник „Литературен фронт“ и други издания все по-често публикуваха неговите стихове.

На стр. 9

ЗА МЕТАФОРАТА „РОБСТВО“

От стр. 1

Тази политика е причина днес да не се пише и говори в учебниците на десата ни за истинската българска древност, средновековна и нова история и огромен цивилизационен принос на българския народ.

Диагнозата, с която може да опишем най-точно болестното състояние на днешна България, може би се нарича тежка „Пост-травматична Амнезия“, да не говорим за нещо още по-лошо! Да си припомним, че в едно свое интервю преди години, Умберто Еко горчиво сподели своите впечатления от обстановката в нашата страна. „Всички страни около вас се вълнуват, реагират, изискват и се борят, а България прилича на смъртник чакащ примирено съдбата си, такава, каквато Бог му я отредил.“

МОН с гордост и самочувствие заявява: „В учебниците са намерили място само факти, без да се допуска оценъчна интерпретация.“ Но има факти и факти и техният подбор е предопределен от политическата конюктура, дългосрочни геополитически и користни интереси!

Да си припомним думите на Джордж Оруел „Който владее миналото, той владее и бъдещето. Който владее настоящето, владее миналото.“ С други думи,

Доц. Даниел Вачков

подборът на фактите и тяхната интерпретация, т.е. възпитанието, което даваме или не на младото поколение, предопределя утрешния ден, с други думи - предопределя всичко!

Учебниците по „История и цивилизации“ за всички класове в българското училище не дават нито знания, нито ценностно отношение на учениците към миналото на предците ни. Знание, лишено от емоционално съпреживяване и въздействие не е знание, а информация, която не остава никаква следа в паметта на детето! Може би затова днес само 5% от тях имат положително отношение към историята. Децата не се интересуват

от история, царя и царства, не помнят дати и исторически личности, защото няма неопходните предпоставки за това!

Историкът доц. д-р Даниел Вачков, съавтор на едни от учебниците по „История и цивилизации“, на журналистически въпрос дали преподава на своите ученици от Класическата гимназия по учебника за яви честно в ефир, но и с известна доза неудобство, че не преподава по учебника, но мечтае да напише един интересен такъв, който да върне любопитството и интереса на учениците към историята. Че може да го напише не трябва да се съмняваме, но важният въпрос е защо не го е написал? Повече от ясно е, че никой от МОН и вездещите чужди НПО-та няма да му позволи да реализира подобен учебник, който да мотивира исторически интерес и любознателност у българските деца, да възроди заслужено национално самочувствие и гордост от духа и достиженията на предците ни.

Непредубеденият поглед върху

структурата и съдържанието

на учебните планове и програми показва, че те са жестоко обезобразени като са кастрирани най-важните органични части, които дават принос в изграждане на една достойна, знаеща и търсеща личност. А такава личност не се изгражда без наличие на нравствено, естетическо и патриотично възпитание, без умения за оценъчно и емоционално развитие на децата. И тъкмо за-

и култура е сведено до пренебрежимо малък процент и с темпо, което изключва трайни и съществени знания. Така детето се загубва в дебрите на мозаичната /фрагментарна/ информация, без да може да разбере кое е важното и определящото за него като българин, за да може да се чувства като такъв.

Както се казва коментърът и излишен!

Според реформата:

Първият етап на гимназиалното образование завършва в 10 клас. От учебната 2019/20 г. влиза в сила Нова учебна програма за 10 клас, където ще се изучава цялостен курс по национална история: от древността до наши дни, който в момента се изучава в X^и клас в изключително компресиран вид.

Интересно, дали децата във Франция, Италия, Великобритания, Германия, Полша, Сърбия, Гърция или Русия и Япония изучават в същото минимално % съотношение родната си история на фона на световната? Дълбоко се съмнявам! Напротив, мисля че те ненапратливо, но стриктно и неотстъпно следват своите Програми за патриотично възпитание, което дава на младото им поколение самочувствие и национална гордост. За сведение, в България на институционално ниво, вече три десетилетия дори няма опит за формулиране на такава!

Усещането за съзнателно издигната непреодолима Велика китайска стена, скрираща богатствата на родната ни история и българознание-

рода ни. Впрочем, понятието „народ“ на страниците на учебниците се избягва особено страшно като то успешно е заменено с друго – „народностна общност“.

За „БЪЛГАРСКИТЕ ЗЕМИ ПОД ОСМАНСКО ВЛАДИЧЕСТВО“

Особено болезнен и кошуствен е начинът по който се представя и разглежда българската историческа реалност през най-черния ѝ геноциден петвековен период, запечатан в спомените и колективната памет на народа ни, в свидетелствата, миниатюрите, документалните снимки и мемоарите на десетки и стотици западноевропейски пътешественици, които не могат да се пренебрегнат и да се оставят без внимание! Те обаче се пренебрегват и игнорират тотално, с пренебрежимо малки изключения, просто защото излизат от рамките на изрично зададените указания от вездещите т.нар. наши и чужди „експерти“ и финансиращия орган.

Този средновековен период на най-жестоко и безогледно мракобесие и геноцид от години не се окачествява в учебниците като „робство“ или „иго“, а просто като османско „присъствие“, като „съжителство“, и в крайна случай - „владичество“.

Това е фактическото състояние от много години, но поради острата и бурна реакция на родителите и обществеността, и днес някои набедеи „експерти“ и учени с продажна съвест, продължават с пияна на уста да търсят, тиражират и налагат своите нови терминологични „доказателства“, че видите ли „робството е метафора“

Елена Огнянова

Абсурдността на тези псевдонауци и продукувани от користни интереси твърдения е очевидна. Тя е лесно обозрима и предизвиква отново вълна от реакции. Особено остра и видима бе реакцията на акад. Петър Иванов, директор на Демографския институт, който аргументирано и емоционално разобличава точка по точка тази гнусна и обслужваща чужди интереси псевдонаучна на историческата истина за нашето минало.

Излиза че българите, които са живели като безправна „рая“ /буквално „стаго“, които не са имали право да защитят себе си и живота на семействата си, които се борили и загивали с надежда за свобода в продължение на пет столетия, всичко това са го правили в името на някаква „метафо-

/по публичните извлечения на съветника на примера Хар. Александров/. В едно Отворено писмо на група учени на БАН до МОН и до НС относно термина за обозначаване на

периода на петвековното турско робство, то е качествено като „измислено от идеолозите на българското национално движение и терминологично непригодно“ - като е изпуснато дори съществното понятие „освободително“, съотносено към националното ни движение.

Пет проявления на антибългаризма

Основен опорни точки, които днес се опитват да лансират и утвърждават тези безродници, са:

1. Робството било „метафора“.
2. Потурчването било доброволно, защото осигурявало данъчни облаги и битово спокойствие.
3. Отвлечените деца или кръвният данък бил начин на просперитет на българските момчета в армията и, тъй като българските семейства имали много деца, родителите нямали нищо против някои от тях „да се развиват кариерно в османската армия като еничери на султанска служба“.
4. Българите имали някаква собственост и могли да се придвижат из империята.
5. Не всичко било толкова лошо, това било просто грешен наш стереотип, насаден ни от възрожденските дейци, имало и „позитивни неща“.

Петко Петков

Отакто е построен, градът на Босфора няколко пъти е преминавал в чужди ръце. Първо през април 1204 г. го превземат латинците. На 29 май 1453 г. го завладяват ордите на султан Мехмед II Фатих (Завоевателя). В края на Първата световна война градът е окупиран от войските на Антантата. А на 23 юни 2019 г. управляващият в Турция „Републикански альянс“ (РА), съставен от Партията на справедливостта и развитието (ПСР) на президента Ердogan и Партията на националистическото действие (ПНД) на Девлет Бахчели, преживя своето изборно поражение от опозиционния „Народен альянс“ (НА) така, сякаш градът отново е паднал в чужди ръце. Защото кметския пост в мегаполиса спечели отново кандидатът на опозицията Екрем Имамоглу. Всъщност той спечели кметските избори още на 31 март, но тогава управляващите опориха резултата с абсурдни аргументи и заставиха Висшата изборителна комисия (YSK) да касира изборите и да насрочи нови на 23 юни. Тогава Имамоглу приседя на кметския стол в Истанбул едва 18 дни, а загубилите най-безсрамно твърдят, че техните гласове са били откраднати. Както отбеляза един журналист, „Главовете не бяха откраднати, а

ЗАВЛАДЯВАНЕТО НА КОНСТАНТИНОПОЛ

поне този път управляващите не можаха да грабнат всичките!“ Мотивите, с които Висшата изборителна комисия пренасрочи само изборите за кмет на Голямата Истанбулска община, а не и изборите за районни кметове и общински съвети, могат да влязат в учебник по „политическа целесъобразност“, председателите и членовете на някои изборни комисии не били държавни служители; в изборите участвали хора, снети от длъжност заради членуване в Терористичната Фетфуллахчийска организация или за участие в опита за преврат на 15 юли 2016 г. и др. Все едно, че изборите ги беше организираща опозицията, а не управляващата коалиция. Но, силна от Ердogan, Висшата изборителна комисия обявя изборите за кмет за незаконни, а изборът не постави под въпрос резултата от изборите за общински съвети. В резултат на това, в Истанбулската голяма община беше заложена бомба, която ще цъка през идните няколко години: в 310 членния Общински съвет,

управляващите имат 180 места, а опозицията – 123. Тоест, всяко решение на кмета, ако той е от опозицията, може да бъде блокирано от Меджлиса на града. Седмичи преди повторните кметски избори на 23 юни, президентът Ердogan заплаши: <<Дори този (Екрем Имамоглу, б.р.) да бъде избран, ще бъде само като украшение на витрина. Толкова! При най-добрата грешка, срещу него ще се изпра-

ва Меджлисът!>>. („Миллиет“, 21.06.2019). След такова обещание, заявлението на Имамоглу, че ще сътрудничи с президента Ердogan, както и „поздравленицата“, които получи от него и Бинали Йълдъръм след спечелването на повторните избори, са просто велики опит да се свалят напрежението между централната власт и опозицията. Да не забравяме към какви лъжи, заплахи, шантаж и левантин-

ски политики прибягнаха управляващите, за да предотвратят предсказания от социолозите разгром. Нареккоха Имамоглу „грък“, понеже дал интервю за един гръцки вестник, а пък той написал, че Константинопол е гръцки. Лично Ердogan заяви, че има такива, които искат да видят Истанбул като гръцки Константинопол, но той всъщност бил Ислям-бол. После оприличи Имамоглу на египетския президент Абдулфатах ас Сиси, свалил с преврат законно избрания президент Мохамед Мурси и правителството на скъпето на сърцето на Ердogan „Мюсюлмански братя“. <<Този манталитет на Народно Републиканската партия спирамо мене, който включва и Мурси, говори: „И съдбата на Ердogan ще бъде като неговата!“ Дали в неделя ще каже Сиси или Бинали Йълдъръм? Въпросът е толкова важен!“>>. („Джумхурит“, 20.06.2019). Според АФП, вьшният министър на Египет квалифицирал това изявление на Ердogan като безотговорно. По-важно е, че и то, както опитите на властта да използва затворения на о-в Имралъ бивш лидер на Кюрдската работническа партия (РКК) Абдуллах Йоджалан, за да отблъсне от урните многобройната кюрдска общност в Истанбул и тя да не подкрепи Имамоглу, се оказаха ходове на отчаянието.

На стр. 4

ЗА МЕТАФОРАТА „РОБСТВО“

ра“! Както казва проф. Елена Огнянова, изтъкнат етнограф и фолклорист: „Изучавайте народното ни творчество. Именно то, със своите песни, предания и легенди, се явява „вековна национална институция, най-варната и обективна история на българския народ в многовековния му исторически път“. Народното творчество е връх не само на народния творчески и поетичен гений, но е и истинския образ на неговата героическа и страдалческа участ.

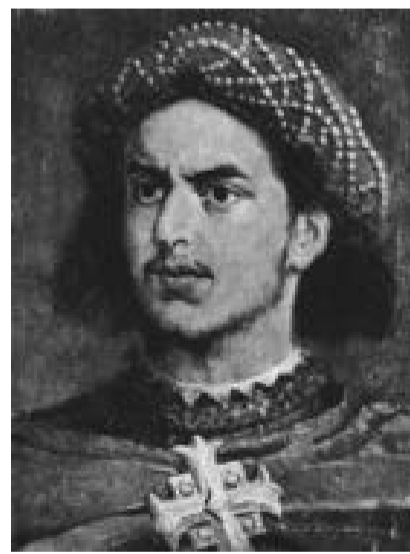
Терминологична непригодност

Излиза че всичко съхранено в народната памет като песни, легенди, предания и приписки, всичко написано и изстрадано от нашите възрожденци - от Паисий до Освобождението, през братя Миладинови, Раковски, Ботев, Левски, Чинтулов, Захари Стоянов, Вазов като запозан родов спомен, е било просто „терминологично непригодно“, т.е. - нашите предци са се изразявали и окъществявали живота си по неправилен начин - просто не е трябвало да се чувстват роби! Нищо че са ги кляли и бесели по

път и над път, че са изкормяли неродените деца от утробите на майките, че са разнасили по села и градове отрязаните глави на непокорните, че са ги окачвали на ченел, набивали на кол и одирали живи!

Ботев не е трябвало да пише „Пейте, робини, тез тъжни песни! Грей и ти, слънце, в таз робска земя! Ще да загине и тоя юнак...“, или „...да гледам турчин как бесней над бацццо ми огнице.“, или „Подкрепи и мен роката, та кога въстане робът, в редовете на борбата да си найда и аз гробът!“, или Добри Чинтулов - „Но слъзи кървави пролива във робство милий наш народ“ и т.н., и т.н. ...

И още един особено важен терминологичен момент, който трябва със сигурност не само да се знае от всички, но и да се коригира винаги и навсякъде, ако искаме да бъдем и да запазим българското у себе си: Робството ни не е „османско“, а точно „турско“! Осман Же е първият султан на турската импе-

Владислав III Варненчик

рия и нищо повече! Не е логично да казваме „османско робство“, след като векове наред цяла Европа говори и трепери от заплахата на турски военни походи, западноевропейските пътешественици пишат за „турски изтълнения и зверства; за турски робски пазари“, а не за „османци“!

В Турция могат да си наричат империята „Османска“, но българите - тогава и сега, вярват на своята съхранена историческа памет до наши дни, когато вьшши сили и сателитни-

те им български държавни институции, пристъпват с мръсни ръце към нея с цел лоботомия! Ние не се срамуваме от този наш исторически период на робство, защото все пак сме стъпили да оцелеем като национално самосъзнание и в условия на геноцид и борба, в самото сърце на тази варварска империя! Историческите факти и документи говорят и пишат за роби, значи е имало робство, което е било реално, а не литературен или непригоден политически термин!

Свидетелства за „присъстването“

Ако хвърлим поглед и надникнем в Законите за пазарните такси в империята, ще видим колко прецизни и конкретни са те: „При продажане на роб се вземат по 4 акчета от продавача и купувача.“ Имало ли е робство, нямало ли е, това „метафора“ ли е или „терминологична непригодност“. Записано е черно на бяло от кадията или от самия султан!

В песента „Крали Марко освобождава три синжира роби“, народната памет свидетелства: „...Тогаз се Марко разсърдил, та погуби турци яничари, та осво-

боди три синжира роби. /Всички роби дома си отидоха, /Всички роби Великден правиха./“

Ако трябва с един единствен текст да покажем пред света какво народът ни е преживял пет века и какво означава „робство“ и „вара“, то бих се позовавал на народната песен „Даваш ли давали, балкански Йово“ и неговата: „Море, войово, глава си давам, Яна не давам на турска вара!“ и мъченичеството му!

Тъй като разглежданият период се изучава в учебниците по „История и цивилизации“ за 6 клас, нека се спра върху тях. В последващите класове на него се отдели пренебрежимо малко внимание като информация до степен на игнорирание.

Тежестта на изучаване на българската история в периода XV-XV²² в. по класове може да се види от таблица в Приложениято и съответно можем да си направим извода за това, какви следи в паметта и какви възпоменения за него имат българските млади поколения днес.

На стр. 4

В писмото си от 6 май Йоджалан действително препоръча на прокурорската Демократична партия на народите да запази неутралитет и да не става част от поляризацията на Турция, но кюрдите бяха наясно, че ако писмото имаше друго послание, то никога нямаше да стигне до адресата. Поради това, те подкрепиха ентузиазирано кандидата на опозицията Имамоглу. Въбсен от това „вероломство“, коалиционният ортак на Ердоган Девлет Бахчели изкрещя: „Защо не се съобразявате с указанията на Йоджалан?!“.

ЗАВЛАДЯВАНЕТО НА КОНСТАНТИНОПОЛ

Новият кмет на Истанбул Екрем Имамоглу и Бекрей Гезгин, авторът на предизборния лозунг: „Всичко ще бъде много хубаво!“

своя зет, министър на хазната и финансите Берат Албайрак. („Джумхуриет“, 24.06.2019). Тоест, „зетъ шуру баджанакызъмът“ не хареса и на гласоподавателите на Ердоган.

При други обстоятелства Ердоган без колебание би отишъл на предсрочни парламентарни и президентски избори, но сега няма да рискува, преди да е оправил ситуацията. А икономиката, която генерира 4544000 безработни (Според Фатих Челик, в „Иеничаг“, 24.06.2019), двуцифрена инфлация и обезценяване на турската лира, тепърва ще страда от санкциите на САЩ и ЕС. Според Девлет Бахчели „Говоренето за предсрочни избори е голямо зло. Турция трябва вече да се върне към основния си дневен ред и да затвори изборния процес. Парадоксът е в това, че тъй като в близкото няколко години не се предвиждат избори, Ердоган ще трябва да управлява една страна, раздирана от противоречия. В най-големите градове, като Истанбул, Измир и Анкара управляват кметове от опозицията, а дъл-

тел на Великото национално събрание на Турция (ВНСТ) Бинали Йълдъръм: 54,03% срещу 45,09%. А на изборите от 31 март разликата между тях беше само 13000 гласа, или в проценти 48,77% срещу 48,01%. Тоест, на 23 юни Имамоглу увеличи подкрепата си с над 600000 гласа, голяма част от които дойдоха от кюрдските

избиратели. Имамоглу победи Йълдъръм дори в квартал „Фатих“, смятан за крепост на Ердоган. Интервюирани от журналистите на „Джумхуриет“ Едже Гьоседал и Еге Татълджи, главолодавателите обяснили това с две причини: не връщането на сирийските бежанци и прекалено големите пълномощия, които Ердоган е дал на

бокият Анадол живее като в Средновековието и вярва на падишаха. Според Джамит Армаган Дилек от вестник „Иеничаг“, властта въвлича Турция в турбулентия, а Кенан Акън разсъждава за Турция и Трета световна война. („Иеничаг“, 24.06.2019). Миясе Илхмур отбелязва: <<Този резултат е дело на Ердоган и на избирателя>>. („Джумхуриет“, 24.06.2019).

Но жестоко се заблуждават тези, които очакват Ердоган да поеме вината за изборния погром на своята партия. По-скоро той ще отреже някоя и друга глава – министерска, кметска или партийна, отколкото да признае грешки на собственото управление. И в Турция, както и у нас, управляващата партия е права, когато съгреша дори..

Надеждата е в поколението на Беркай Гезгин, авторът на предизборния лозунг на Екрем Имамоглу: „Всичко ще бъде много хубаво!“. В навечерието на повторните избори в Истанбул Беркай сподели: <<Може би утре няма да можем да те покрепим с гласовете си, но до последния ден от живота си ще се гордея с това, че съм бил във новението за лозунга на тази кампания. Може би утре няма да можем да те покрепим с гласовете си, но ти стана надежда за бъдещето на милиони деца като мен. Добре че те има, батко Екрем. Всичко ще бъде много хубаво!>>.

ЗА МЕТАФОРАТА „РОБСТВО“

Нелепостта на наложената политкоректна терминология прозира на почти всяка страница. При тема озаглавена „Съпротивата срещу османците до средата на XV век“ в учебника за 6 клас, изд. ”Просвета“, на стр. 114-115, след като са изброени въстанията на Константин и Фружин, и Кръстоносните походи на Владислав Варненчик през 1443 и 1444 г., в съседство са дадени две свидетелства от първо лице. И слава Богу, че са дадени!

Първото свидетелство е озаглавено „Политиката на завоевателите“ и представлява писмо на монаха Бартоломео де Яно до Йоанитския орден в Йерусалим, 1443 г., което гласи: „Турците са отвлекли от християнска земя повече от 400 000 християни... като не смятате старите и боливте, които убили и обезглавили понеже не можели да ги откарват... Особено клетите християни и християнки, отвеждали в робство с въжета и железни вериги, навързани по двама в този град /Константинопол/ в ложите на

венецианските и генуезките търговци...“

В случая, поставените въпроси под това свидетелство са точни и повече от коректни: „За какво явление съобщава изворът? и „Какви са били мащабите на насилията?“ Ясен е и отговорът: съдържаш се в самия текст: Явлението е робство, или може би „съжителство и присъствие“?, а насилията е в огромни мащаби. За ученика остава да си отговори обаче и на проблемния въпрос: ”Кой все пак извършва тези жестокости и насилия, кой откарва християните в робство? – В заглавието на урока пише „османци“, в свидетелството на съвременника от 1443 г. – „турци“!

За турци, а не за османци, се говори и във второто свидетелство на епохата „Положението на българите, 1445 г.“ на френския командир Валериан дьо Ваврен.

В посланието на крал Владислав ²²² до османските гарнизони, 1444 г., публикувано в учебника на изд. ”Булвест 2000“, той се обръща към тях така: ”Виe, които не зачитате християнската религия, сте зав-

ладели крепостите Шумен, Магара, Варна, Каварна, Гарата и други крепости в Мизия и държите в робство християни, българи и гърци...“

Невъзможно е заличаването на понятието „турско робство“ в българското съзнание, въпреки цялата масирана цензура и всички наложени евроизисквания за глобализация и мултикултурие към хората професионално свързани с образователната система. Колкото и да се гледат под лупа учебниците, колкото и силна да е и автоцензурата, думата „робство“ изведнъж изплюсква като с камшик!

В урок за упражнение „Народната памет за османското владичество“ /адмирация за идеята и смелостта на авторския колектив за тази тема!/, в същия учебник за 6 клас, изд. ”Просвета“, са поместени на две страници седем песни от песенния ни фолклор, които илюстрират различни аспекти на народността ни живот: завоеванието, насилията, съпротивата и всекидневния живот. В случая особено силни са две от тях: „Гора и три синжироби“ и „Паши еничарин и Яна вдовица“.

Не по-малко интересни са и задачите за упражнение към тях: „Определете кои най-страшни за българите форми на насилие разкриват песните. Помислете защо в робство са били отвлечани млади хора и какво въздействие е имало това явление върху техните семейства. Варно ли е всичко, изречено от народния творец, в песента за Яница вдовица? Вземани ли са в действителност възрастни /женени вече мъже, за еничари? Какво е било най-ужасното за българите в кръвния данък? Защо, въпреки че като подданица ва Османската империя, българите имали земя и дом и като цяло не били в робско положение, периодът на османското владичество е останал в народната памет като векове на робство?“

Как да го избегнеш това пусто „робство“, като то си е съществувало векове наред и не можеш - искаш или не искаш - да го натикаш в миша дупка, така че да не се нито види, нито чуе?! През две изречения, веднъж авторите питат „защо в роб-

Про дължава в следващия брой

ЗА КРИМ И „КРИМСКА КАЛИФОРНИЯ“

Натъкнах се на интервю на чешкия експерт по сигурността Яромир Новотни в „Svobodni universum“. Познавах го добре от Прага (1996-1999 г.) като I-ви зам-министър на отбраната, отговарящ за задграничните мисии на Чешката армия. В дипломатическия корпус еднородно го считахме за архитекта-двигателя за приемането на Чехия в НАТО през март 1999 г. Охотно споделяше чешкия опит с представители на другите държави-кандидатки за Алианса. В интервюто ме изненада откровението му, че Западът винаги е бил заинтересован от разпадане на Русия. Като се започне от финансирането на Ленин, изсичането на монети за Сибирска и Уралска републики в началото на 90-те години на м.в., надеждите Путин да бъде свален от руските олигарси. Със санкциите Западът ги принуди да върнат капиталите в Русия след Путиновата „амнистия на инвестиции от чужбина“, с което помогнал на руския президент.

Посланик д-р Огнян Гьрков

Я. Новотни не оцени присъединяването на Крим към Русия като анексия, защото според „Хелзинки протокол от 1978 г.“ право на самостоятелност при разделяне на държава има само онази entity (държавотворна единица), която е била федерална република. Косово не бил Съветския съюз, който се разпадна без протести и война. Югославия бе разделена с войни, но 6-те републики бяха федерални, а Косово бе автономна област в състава на Сърбия. Руснаците преудпреждаха, че щом Косово бъде признато за независима държава защо да не бъдат признати Южна Осетия, Абхазия, Приднестровието, Планински Карабакх и др. територии от замразени конфликти. Я. Новотни напомня и защо държави с големи национално етнически малцинствени общности от ЕС не признават Косово (Испания, Румъния, Словакия, Кипър... За разлика от родните €/\$/-угодници – О.Г.) И че отделянето от Украйна е конституционно допустимо в конституциите на Крим и Украйна чрез референдум.

Интервюто ме върна към правото на граждански позиции, но и към реалността, че в модерната мейнстриймова политика по нашите земи историята отстъпва на заден план. И все пак съвременната тема Крим е следствие от Октомврийската революция в Русия преди век, от междуетническото съжителство на полуострова, от визии-те в света след 1887 г. за създаване на еврейска държава и политиките на т.нар. велики сили. Официалната българска позиция по териториалната принадлежност на Крим остава непроменена след 1991-1994 г. Тогава подписахме, ратифицирахме

и депозирахме двустранни протоколи за установяване на дипломатически отношения и Договори-те за приятелски отношения и сътрудничество с Русия и с Ук-

Йосиф Сталилин, Франклин Д. Рузвелт, Уинстън Чърчил на Техеранската конференция (28.11.-01.12.1941 г.). Ф. Д. Рузвелт поставя ультиматум, че няма да открие втори фронт в Европа, ако Крим не бъде отстъпен на САЩ поради неизплатения дълг към банката на Рокфелер.

райна. В тях Крим се подразбираше като част от Украйна. Документите не са денонсирани досега. Извън евроатлантическата и руската антитези след 17 март 2014 г. има и друга, слабо популярна в Украйна, САЩ и Русия историческа версия - за проекта „Кримска Калифорния“, срещал съм и „Кримска Флорида“. След повторно засекретяване на архивите на СССР до 1945 г., през 1992 г. оригинални документи и доказателства по темата не се публикуват в Русия и САЩ. Версията изложих на 26.09.2017 г. в блога си на базата на анализ на по-

достоверните според мен автор: проф. Михаил Станчев (Харковския университет), Сергей Гременко («Митът за Кримска Калифорния», Крым. Реалии, 04.09.2017 г.), доц. д-р Стоян Влайков (в-к „Златна Стъраст“, 1.9.2017 г.), книгата «Путин и Тръмп. Как ще поделят света» (М., Алгоритм, 2017 г.) на А. Немиров; Иван Колев от блога grigorsimov (11.03.2014 г.), Венцислав Михайлов (факти.бг: «18 май 1944 г. Сталин депортира кримските татари», Кр. Иванджийски «Заг кулисите на войната в Украйна», май 2015 г.). Впоследствие статията бе публикувана в expert-bdd.com, frognews.bg, bosia.blog.bg (27.09.с.г.). Следват

основните събития по темата:

1. През 1921 г. Ленин като председател на правителство, залагач Крим в банката на Джордж Рокфелер (1839-1937 г.) в САЩ за сумата от 50 млн. долара. Ако до 1954 г. дългът с лихвите не бъде изплатен, Крим следвало да бъде предаден в

подложен на системен и разностранен вътрешен и външен натиск. И обещания. а/ Вместо Кримска Калифорния, през 1928 г.+1934 г. в Далечния Изток възниква Еврейска автономна област на РСФСР със столица Биробиджан, с перспектива да стане република. Но Крим остава убедително предпочитан във Вашингтон...

4. На Техеранската конференция (28.11.-1.12.1943 г.) Ф. Д. Рузвелт поставя ултиматум, че няма да открие втори фронт в Европа, ако Крим не бъде отстъпен на САЩ по-рано. Мош-толобни притиско са заселване на Крим с евреи от САЩ и света. Сталин промълморва за Палестина. Но опекунът Великобритания не желае да бъде отнет богатият на петрол протекторат.

5. Следва брутален «двудецелеви ход»: само за 3 дни - от 18 до 20 май 1944 г. - 183 155 кримски татари (+българи,

нето на 526 хиляди източноевропейски евреи - гръбнакът на бъдещ Израел и то по време на студентата война. СССР първа признава Израел, а «петата колона» бива изселена от Крим зад Полярния кръг. 8. През 1949 г. СССР става атомна държава. По Крим остава подписаните от съветското правителство записки на заповед. На 19 февруари 1954 г. - преди изтичане на крайния срок на вехселите - наследникът на Сталин в КПСС и правителството, украинецът Никита Хрушчов предава Крим на Украинската ССР. Украйна и това е отделен субект на международното право, самостоятелна членка на ООН. Украйна не е залагала нищо пред банката на Рокфелер. Така вехселите са анулирани без компенсация и проектът „Кримска Калифорния“ окончателно се проваля.

По принцип историческите митове се създават, за да бъде избелена «мерна страница» от миналото или да бъде оправдано конкретно криминално деяние. Щом банката на Рокфелер действително е сключила договор/а със Совнарком на РСФСР (руското правителство) и издаването и продажбата на акции за цялата територия на Кримския полуостров на граждани на САЩ може да бъде доказано, евентуален иск в международен, даже в щатски съд, едва ли има шанс на успех. Геополитически спорове от такъв мащаб не се решават публично. Но санкциите срещу Русия, респ. ръководството ѝ, са налице. Русия няма да върне Крим, както Щатите едва ли ще закрият своята военна база-крепост „Бондсвил“ в Косово или пък биха върнали Аляска. Макар с различни мотивации военните бази на бившите съюзници «ще продължат мониторинга над мира» поне в съседните страни и региони. В исторически баналния постсредновековен дух на износ на правата вяра и култура (на заробване - също?) в Африка, Азия, сред индианците, една част от родната камарил днес увещава руски специалисти да ни ремонтират изтребителите, а друга по-сервилна част блюдолизи, се чудят как най-скъпо, неизгодно и дискретно да закупят други изтребителифантоми, пренебрегвайки опита на български пилоти-професионалисти, на Чехия и на Унгария. За всеобща национална радост на българските пенсионери, на здравеопазването, на образованието, на надеждите за по-сносен живот.

КРИМ - ПОДАРЪКЪТ НА ХРУШЧОВ

Никола Филипов
Лондон

Прочетох статията на Боян Бойчев „Кой иска да избяга от Крим“ във вестник „Дума“. Преди това бях прочел декларацията на Съюза на българските писатели в „Нова Зора“ и писмо на 100 и повече уважавани писатели по повод на невероятен за моите представи скандал. Автор на книга, използвайки съдействието на Съюза на българските писатели за премиерата, вкарал Съюза в политически скандал. Посланик на чужда държава дава политически напътствия на българските творци какво могат да пишат и какво не. Посланик Москаленко изпращал протестни писма и декларации до сума ти български комитети и министерства, в които обвинявал българските писатели в непослушание. И най-ужудващото – български медии вместо да искат от писаване на нахалния посланик, въпреки че във войната срещу един от най-старите творчески съюзи в Европа – Съюза на българските писатели.

Българските писатели не сме маломисни послушници на каквито и да са политически настроения и внушения. Но специално на г-н Москаленко искам да му напомня един важен документ от украинската история. Документ, старателно укриван от общественоста и у нас, и в Украйна.

По време на събитията през 2014 година, ежедневно следях в Лондон статиите в английските вестници. След като описаха определено събитие, под статията винаги публикуваха такава забележка: „До 1954 година Кримският полуостров е част от Руската федерация. През 1954 година без каквото и да е допитване Хрушчов го откъсва от Русия и го подарява на Украйна“. Даже в един от вестниците бе публикуван и документ, който прилагам тук като илюстрация.

Неяма да гадая причините, но ми се иска да попитам българските журналисти и медии: „Защо когато препечатвахте статиите от „Таймс“ или „Ивнинг стандарт“ през 2014 година, винаги пропускахте да покажете на българския читател тази изключително важна забележка? За да ги заблудите, че Крим е изключително украинска земя ли?“

До 2014 година никой не признаваше Крим като украинска територия. И руснаци, и украинци са споделили само вътрешносъюзни граници определени от Сталин, към които Хрушчов добавя Кримския полуостров. Така че и от тази гледна точка приказките за териториална цялост, за сепаратизъм или окупация, логически са си пропаганда.

След 2014 година, за целите на антируската история и българското русофобство, описаните дотук неща се обърнаха на 180 градуса. Незаконното дотогава откъсване на Крим от Русия и подаряване на Украйна, изведнъж се прие за законно (!?!).

А връщането на Крим към Русия дори и с референдум, някои господа започнаха да наричат „окупация“.

Авторът на въпросната пародия Светослав Нахум бил ли е някога в Крим или както сам си признава, само е слушал и записвал разкази на бежанци? Защо аз знам какви бежански истории си измислят украинците, само и само да останат и евентуално поду-

ляли с мен, че Хрушчов незаконно го е превърнал от Русия на Украйна и вероятно един ден кримчаните отново ще се присъединят към Русия. Даже моя по-възрастен приятел Володимир си спомни разпространяван по онова време слух, че на осмомартенски запой в Украйна, Хрушчов обещал на жените, че ще ходят на море в украински Крим и още в следващите дни нанстина изпълнил обещанието си (Вестник „Ведомости“ обнародва „дарението“ на 9 март 1954 г.).

В ръководената от мен група екскурзанти през 1986 година, когато наблюдавахме Кримския полуостров, екскурзоводът ни украинец се изправи в автобуса отпред и заяви със силен глас: „Кримският полуостров днес е административно към Украйна, защото Хрушчов ни го е подарил през 1954 година!“ Е, административно към кое е, не е толкова важно, нали всичко е Съветски съюз! – мислихме си тогава ние.

Официално Украйна няма международно признати граници. Нито ООН, нито която и да е друга международна организация е подписвала документ с очертаванията им. Украйна

има само вътрешносъюзни граници определени от Сталин, към които Хрушчов добавя Кримския полуостров. Така че и от тази гледна точка приказките за териториална цялост, за сепаратизъм или окупация, логически са си пропаганда.

След 2014 година, за целите на антируската история и българското русофобство, описаните дотук неща се обърнаха на 180 градуса. Незаконното дотогава откъсване на Крим от Русия и подаряване на Украйна, изведнъж се прие за законно (!?!).

ж на някакъв гръцки кораб. По някое време матросите усетили, че на кораба има нелегални и който немал валута да се откупни – направо го хвърляли за храна на рибите в морето. Сетне като следваща част от патилата си измислиха, че се вързали с въжета под някакъв ТИР във Франция и така по тунела с риск за живота си се докопали до Лондон. А истината бе, че имаха изтекли студентски визи, но дори не знаеха къде е трябвало да бъдат студенти.

Аз попрегледах този прословут разказ „Бягство от Крим“. И ми се изясни картината веднага, щом разбрах, че героинята е от Лвов. Та аз в Лондон ежедневно контактувам с хора именно от град Лвов! Те твърдят и ми доказват, че всичко онова, което са слушали или чели за жестокостите и безчовечните отношения на някогашните техни помощници на хитлеристите, младешка да го приписва на Русия и руснаците. Тукашните бежанци от Лвовска област пишат в обясненията за себе си пред емиграционните власти абсолютно същото, каквото е описвала пред него и героинята на разкази на г-н Нахум - Таня, която уж била преживяла в Крим. Така че разказът няма нищо общо с героинята и с Крим – това е просто един добре написан пропаганден пасквил от рода на ивониджевщината и шизофренната русофобия!

ват тържествено вече пета година и за което празнуване прилагам тук снимка с надпис „Крим празнува“. И тя не е от някакъв кремълски фотограф, а от Ройтерс!

Ини.. защо Нахум не опише патилата на рускоговорещите в Украйна? Именно оттам избягаха вече няколко милиона руснаци. През нощта им чупели стъклата на прозорците, сутринта намиралите им облепени с надписи „Лук живеят москали“, в магазина не им давали хляб ако не говорят добре украински. Точно по същия начин постъпвали хитлеристите някога с еврейките, една еврейка в квартиранката ми показваше по скайп входната им врата в Одеса, където останала да живее майка И. Ами живи изгорените в Одеса, заради общуването им на руски език?

По случай 220 години от рождението на Ал. С. Пушкин, Интернационалният съюз на писателите организира от 6 до 9 юни именно в Крим Международен литературен фестивал. На откриването присъстваха 485 поети и писатели от десетки държави от различни континенти, включително и от САЩ. Сред наградените има творци не само от Русия и Украйна, но и от Полша, Гърция, Германия, Великобритания, Македония, САЩ и др. Награди получиха и двама български творци – Генка Богданова за принос в развитието на детската литература и Елка Няголова – за висококу-

вала украинска колония, та да се разпоредите в нея като стопанин! Ако не знаехте – вече знаете и може да си запазите документа, с който Никита Хрушчов е откъснал Крим от Русия за да го даде на украинските жени.

Е - заветът на Бисмарк, наследниците му за сега успяха да ослъбстват. С решаваша външна помощ те вече не само отцепиха Украйна (руската Окраина) от Руската федерация, но и я насъсаха против Русия.

А истинската история на Украйна може да се узнае само от независими източници, съхранявани в световните библиотеки. Тя

чат гражданство като емигранти!?!
Пред мене в Лондон двама решиха да заявят, че „поради опасност за живота им в Украйна“, успели да се качат нелегално с бага-

жествена поезия.
Не всички българи се послушни роби, г-н Москаленко. Та ми се иска да се обърне към А.П. посланикът на Украйна. А и не съм разбрал България да е ста-

нала украинска колония, та да се разпоредите в нея като стопанин! Ако не знаехте – вече знаете и може да си запазите документа, с който Никита Хрушчов е откъснал Крим от Русия за да го даде на украинските жени.

УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ КАТО СВЕТОГЛЕД И ЦИВИЛИЗАЦИОННА ПАРАДИГМА

На 21 юни, прещътената зала 305 в РКИЦ събра видни представители на науката, преподаватели във ВУЗ и познати имена на българската публицистика. Освен поканени имаше и много пристиващи, привлечени от амбициозното заглавие на новата книга на българския учен проф. Орлин Загоров „Въведение във философията на устойчивото развитие“. Издателят и редакторът на книгата г-жа Станка Шопова представи този труд като първи проект на все още липсващата в Европа философска интерпретация на идеята за устойчивото развитие и обяви, че това е труд с дълбоки философски прозрения за „нашето общо бъдеще“, както тя бе дефинирана в прегатата от участниците в международната конференция за околната среда и развитието, организирана от ООН за околната среда и визия за бъдещето на човечеството. Ревензентът на книгата и авторът на предговора към нея доц. доктор Михаил Малеев откри дълбокия смисъл на авторските послания, предадени по достъпен начин от него. Той посочи, че не познава подобен проект в съвременната книжнина, макар от десетилетия да следи развитието на идеята за устойчиво развитие. Доц. д-р Малеев обърна внимание, че читателя на книгата на проф. Загоров, преди да пристъпи към нейното прочитане, непременно трябва да се запознае поне с няколкото предишни фундаментални разработки, в които авторът поставя редица аспекти на устойчивото развитие. Въпреки невероятно достъпно-

то изложение на толкова сложни аспекти и смисъл на главните внушения по темата, за да бъдат те разбрани, е нужно да се прочетат някои заглавия, публикувани преди това. Доц. Малеев разказа за своите първи впечатления от завидното умение на проф. Загоров да прониква в дълбочината на изнесените в публичното пространство интерпретации на една от най-светлите идеи в духовната еволюция на човечеството от древността до наши дни. Тя увери всеки бъдещ читател, че ще открие в тези идеи съдбовния исторически драматизъм на постоянния сблъсък на два светогледа, на два подхода към тях. Това са противостоящите духовно-идеологически позиции – от една страна шепата хора успяват да манипулират милиони потиснати, онеправдани и подложени на експлоатация и унижения хора, и от друга – неспособността на част от духовните водачи и политически лидери, натворени от съдбата да поддържат будна съвестта на разума на своето време.

Авторът на представената книга нарича това най-големия парадокс на духовната еволю-

ция на човешкия род, подчерта доц. Малеев. Той завърши своето слово с признанието, че се гордее дръзновения творчески опит на един български учен, който предлага на света и на идните поколения, като незаобихими философска защита на визията за бъдещето. И добави, че когато слушал българския президент Румен Радев, който пред световния форум в Петербург,

Станка Шопова, председател на фондация „Устойчиво развитие“ представя книгата на проф. Орлин Загоров (вляво (вляво от автора е доц. д-р Михаил Малеев)).

преди няколко дни, направи задълбочен анализ на богатото съдържание и хуманистичния потенциал на идеята за устойчиво развитие, се почувствал горд като българин. Това негово заключение се повтаря и в следващите изказвания.

В заключителното обръщение към високо компетентна аудитория авторът на новия философски проект проф. Орлин Загоров обърна внимание на факта, че същността на устойчивото развитие досега се свеждаше до екология, икономика, социална политика и неминемия апокалипсис, резултат от неразумното използване на природните ресурси и постиженията на научно-техниче-

ма като теоретично самосъзнание на времето, а философията - в наука и светоглед. Това е начин, подчерта проф. Загоров, човешкият разум да се обявява за главен фактор за гибелта и безсмъртието на културата и свързаната с нея цивилизация. Същността на тази нова постановка той вижда в хармоничното единство на културата и цивилизацията като две страни на смисъла на човешкото битие, което от своя страна определя неговата мисия тук, на Земята. Философията се превръща в наука, обобщава той, когато придобива характер на теоретично самосъзнание на епохата. Тогава тя се издига до степен на свето-

глед, превръщайки се в цивилизационна парадигма. По силата на тази традиция към края на 20 век идеята за устойчивото развитие придобива характер на светогледна матрица, върху която се формира ново планетарно мислене, нова глобална етика. От своя страна това предполага радикална промяна на отношението към природата, а смисълът на живота се свързва с нова визия за бъдещето, което всяко поколение мечтае да завеща на идните поколения.

В дискусиата активно се включиха проф. Пенчо Пенчев и други специалисти. Участниците изразиха убедеността, че философията на устойчивото развитие може и трябва да стане основа за управленчески стратегии.

От името на Посолството на Русия в България приветствени думи произнесе г-н Алексей Новоселов – съветник по въпросите на културата. Авторът на книгата проф. Орлин Загоров изказа своите виждания и мисли за устойчивото развитие и нарастващото значение на изучаването и спазването на законите които диктува то.

Всички присъстващи получили като подарък от издателя екземпляр от книгата, а много от тях успяха да се сдобият и с автограф и послание от автора.

В някои от следващите броеве „Нова Зора“ ще помести отзиви и мнения за формирането и съзряването на основните идеи в книгата на своя уважаван автор проф. Орлин Загоров „Въведение във философията на устойчивото развитие“ - книга възобновяваща съз смелост си подход да се търси изход от глобалните процеси водещи човечеството към неминуем апокалипсис.

ващ противното на монте писания, то най-горещо го моля да ми я покаже... Включително и Москаленко, който преди си бил Москаленкови. Не само аз ще му се отплата, а ще му съдействам пред Британската библиотека в Лондон, където откупват такива находки срещу огромни възнаграждения.

И още нещо: изпълнен съм с чувство на гордост, че творческият Съюз на българските писатели се е разграничил от политическите интриги, в които се опитали да го вкарат някои нечестни негови членове! Хвала на ръководството му! Творците трябва да работят за обединяване, а не за разединение, към каквото ги тикат някои политици, чиновници и творци, отдала се на лъжата и пропагандата...

ЗОРА

Чета че министър Вълчев е разпоредил учебниците по История и цивилизация за Х клас да бъдат спрени и че ще има корекции за комунизма. И това под натиска на група прекалено шумни антикомунисти като професорите Шарланов, Ивайло Знеполски, Келбечева, журналистът Хр. Христов и плеяда още журналисти, десни политици (В. Лилков, Ал. Йорданов и сие) и т.н., лица предимно обилно спонсорирани от т.нар. „Неправителствени организации“, зад гърба на които прозират чуждестранни интереси (Сорос, „Америка за България“, германски фондации). Зад завесата на шумната комунистофобска кампания на бойкопеевските меди и сайтове изчезна историческата истина. Главната атака срещу комунизма са инсинуациите за т.нар. „жертви на комунизма“, разбирани обективно като фашистите в България, извършвали преди Девети септември огромни престъпления.

Главната атака е срещу Народния съд.

Оценките за Народния съд 1944-1945 са твърде противоречиви, дори фронтално противоположни. Различията се дължат на изходните идеологически и политически позиции на авторите на книги, статии, интервюта, постове в Интернет и т.н. Много често т.нар. „нов прочит на историята“ е извеждане на преден план на отделни съждения, дори без факти и обосновка, или с незначителни, дори спекулативни доказателства. От този порядък е използването на фразата „т. нар. Народен съд“, най-масово и спекулативно прилаган неонацистки подход в Уикипедия, в която Народният съд съвсем спекулативно, а и инструментално е поставен в кавички.

Кои са инициаторите на провеждането на народен съд?

Налага се да припомним, че идеята за Народен съд в България е на Ал. Стамболийски - „Аз мисля, че трябва да създадем още сега един народен съд, не само за вчерашните управници, а и за утрешните такива престъпници. Естествен съдия за такъв род престъпници е народът – нека той избере съдиите“ (в-к „Мирь“, бр. 5850, 1919 г.). Поражението на България във Втората световна война, огромните жертви, големият брой на осакатените, стопанската разруха, огромната спекула, страшната бедност и пр. неминуемо водят до народна ярост срещу виновниците за но-

вата национална катастрофа. Главната фалшивка е, че Народният съд е самобитно и самоцелно българско деяние на комунистите, „жестоката разправа с политическите противници“ на БКП. Идеята за съдене на фашистите, на виновниците за престъпления и против мира по време на Втората световна война не е български патент и някаква си самоинициатива на българските комунисти. По време на Втората световна война, страните от Антихитлеристката коалиция поемат ангажменти след победата да бъдат наказани виновниците за войната и военнопрес-

Първи състав на Народния съд в София. Председател на съда е Богдан Шулев.

ДЕСНИТЕ ФАЛШИВКИ ЗА НАРОДНИЯ СЪД

тъпниците. На 13.01.1942 г. представители от девет страни подписват „Декларация за наказване на престъпленията, извършени по време на войната от фашистка Германия и нейните съюзници“. На Московската конференция на министрите на външните работи на 22.10.1943 г., Молотов (СССР) предлага „Арестуване на главните военнопредствъпници и след това предаване им в ръцете на правосъдието.“ Това предложение е възприето от външните министри Идън (Великобри-

та и други страни изпреварват нашата Наредба-закон. Съденето на престъпленията против мира, човечеството или на военнопредствъпниците е обща политика на страните-победителки във войната. Обвиненията в Народния съд към арестуваните фашисти са за: поставяне на народните интереси в опасност, чрез сключени международни договори и обявяване на война на САЩ и Великобритания; за не взети мерки за опазване на населението;

1517 души, като 324 на смърт; 247 с доживотен затвор; 946 на различни срокове затвор. В британската окупационна зона съдят 1085 души като издават 240 смъртни присъди. За френската окупационна зона са осъдени 2107 лица, от които 104 на смърт. Освен в Германия нацистките престъпници са съдени и в Италия, Франция и Северна Африка, в Полша (5352 немски военни), Гърция, Югославия, СССР.

2/. Във Франция в извънредни съдилища са заведени и разглеждани 124 751 дела срещу колаборационисти, 97 000 с присъди, от които 7037 смъртни, 13 211 на принудителен труд, от които 2777 доживотни! Към декември 1944 г. са интернирани около 49 000 души. На публично обругаване, са подложени и около 20 000 французойки за проституция с германски военнослужащи. В тази страна са съдени и известни журналисти и писатели. Сред тях е Робер Бразилах – журналист, за чийто смъртна присъда са настоявали френските интелектуалци Албер Камю, Жан пол Сартр, Пол Елюар.

3/. В Нидерландия са осъдени на смърт 200 души, 127 000 души са лишени от граждански права. За престъпление са смятали членството в нацистки и пронацистки организации, публичното използване на хитлеристки поздрав, наричането на съюзническите летци „убийци“.

4/. В Белгия са образувани 346 283 дела. Военните съдилища (трима офицери и двама цивилни) обявяват 4170 смъртни присъди, осъждат 48 835 на затвор, от тях 1839 с доживотни присъди.

5/. Масово възмездие получават фашистите и колаборационистите и в Гърция. От ноември 1944 до май 1945 водят 2642 съдебни процеса срещу 3600 души. От април 1946 до подписване на Парижкия мирен договор има още нови 1800 дела срещу 2500 души. Осъдени са трима гръцки министър-председатели.

6/. В Норвегия са издадени 45 смъртни присъди за колаборация, а почти 30 000 души са санкционирани, осъдени с гло-

От стр. 1

Срещаме се от време на време. Хвалех се на приятели, че го познавам отдавна – завършил е нашата сливенска гимназия, издържал е големи мъчения във фашистките арести.

Развълнувах се, като видях в листата на кандидатите за Столичния общински народен съвет и неговото име. Включих се в предизборната му кампания – нали бе представител на младежта. Георги Джагаров беше избран за общински съветник.

Създаде семейство със студентката по литература Цветана. Продължаваше да публикува стихове, които се радваха на голям читателски интерес. Първата му стихосбирка „Моите песни“ заля книжния пазар през 1954 г. Следващата година се разпространи в многохиляден тираж второто издание на великолепните му стихове. Последваха книгите: „Лирика“ – 1956 г., „В минути на мълчание. Стихове“ – 1958 г...

От начало на 60-те години се срещаме все по-често. Станахме приятели. Виждахме се при всяко мое идване в София. Посещавал съм го в скромното му жилище на ул. „Васил Коларов“, днешната „Солунска“. Най-често го намирах в прочуто кафе „Бамбука“ – срещу Народния театър, средеше на млади таланти писатели. Говореше с възнеение за големата дарба на Пеню Пенев, с когото божествено. Пеню бързо се наложи като изключителен поет: богата образност, прекрасен език, умни и красиви чувства. Джагаров потъна

ТОЙ ЖИВЕА И ПЯ ЗА БЪЛГАРИЯ

Георги Джагаров със съпругата си Цвета Изворска

в скръб след самоубийството на Пеню Пенев. На погребението в Димитровград произнесе забележително траурно слово за толкова рано изгасналата звезда на българския поетически небосклон.

Не зная какви хонорари получаваше от първите си публикации и стихосбирки, нито каква е заплатата му като драма-

тург в Младешкия театър. Ала Георги преодоляваше своята гордост, споделяше ми, че парите все не му стигат, че живее в недоимък. А не спираше да плаща сметките на буенни компании. Замисляше да се пресели в Сливен, съмятайки, че ще намери по-добри условия за творчество и издръжка на семейството, в което вече се беше

родил синът им Мартин. Разбрахме се да не напуска София, но да засили контактите с родния край.

Не минаваше месец, без да гостува в Сливен. При всяка среща споделяше замисля на своята бъдеща пиеса. Очевидно атмосферата в Младешкия театър го е насърчвала да се утвърди и в областта на драматургията. В Сливенския театър се изявяваха много таланти артисти. Енчо Халачев, който завоюва име на обещаващ режисьор с постановката на „Иван Шишман“ от Камен Зидаров, също се сближи с Г. Джагаров. Консултираше го при окончателната редакция на пиесите му „Вратите се затварят“ и „И утре е ден“. Успешните постановки на новите творби представяха младия драматург Георги Джагаров в най-добра светлина.

Театралните и литературните критици не обърнаха особено внимание на реализациите на сливенска сцена. Но и двете пиеси продължаваха да впечатляват, особено с чистата мъка под отсечената от отечеството Македония. Георги Джагаров беше запален по националната история и посвещаваше голяма част от разговорите в „Бамбука“ и на други срещи

за положението на българите в Македония. Възмущаваше се, че Венко Марковски гние в концентрационния лагер „Юли оток“...

При една от срещите ни – мисля, че беше през 1963 г., къде с радостно чувство, къде с почуда, ми каза: „Тодор Живков на няколко пъти ме кани на среща. Заедно със Стефан Гецов гостувахме и в родния му дом в Пранево. Запознахме се с майка му баба Маруца...“

Разбирах, че това го ласкае. Но не забелязвах, че е преодолял смущението, обзело го след известната критика, която първият секретар на ЦК на БКП и председател на Министерския съвет Тодор Живков му отпраща на съвещание на идеологическия актив в зала „Георги Кирков“. За това съвещание много се писа и говори. Импровизираната реч на все още неутвърдения първи ръководител се възприемаше различно сред по-широките обществени слоеве и творческата интелигенция. Самата проява говореше за чуднопоклонничество, което се приемише с неохота от критично мислещи хора. Речта на Тодор Живков на срещата с представители на интелигенцията от центъра и окръзите по деликатни теми на художественото творчество по съдържание и дух покриваше почти напълно импровизациите на Никита Сергеевич. Няколко месеца преди това в Москва Н. С. Хрущов беше произнесъл подобна реч, в която бикуваше автори, отклонили се от партийната линия.

На стр. 10

ДЕСНИТЕ ФАЛШИВКИ ЗА НАРОДНИЯ СЪД

цението на комунистическата партия“ и „планово унищожаване на политическите противници“;

3/. Съдените от Народния съд не били фашисти. Но припомним, че тези „нефашисти“ включили страната в Тройния фашистки пакт, обявили война на Великобритания и САЩ, приели антисемитския закон за защита на нацията, създали „Комисарство по еврейските въпроси“, ужесточили ЗЗД, въвели смъртно наказание за непълнолетни, създали фашистката младежка организация „Бранник“, фашистката „Дирекция на националната пропаганда“, участвали в масови убийства, получавали пари за убити, разнасяли от-

рязани глави и т.н.

4/. БКП организира Народния съд „зад гърба на своите съюзници от Отечествения фронт“;

5/. Народният съд е унищожил цвета на българската интелигенция (осъдени отявлени фашисти професори като Б. Филон, Л. Владикин, Ал. Цанков, Ал. Станишев и т.н. и пр.);

6/. Народния съд е разправа с генералите и военните (тези, които потушили Драмското въстание, ръководителите на акциите срещу партизаните, убийствата на ятаци и малолетни деца ли?);

7/. Народният съд не трябвало да съди министри и депутати;

8/. Народният съд осъдил прекомерно много хора, в другите страни били по-малко;

9/. Конфискациите на имоти и глобите на осъдените са „фактически присъди над невинни близки на осъдените“ (Виж: Политически хоризонти, бр.1-2, 2019 г., стр.134-177).

Искат или не искат това, организаторите на поредната антикомунистическа акция за изкривяване на националната памет дават своя принос за възраждането на фашизма под маската на неонацизмът. Шом фашистите са „жертви на комунизма“ то те са герои, а комунистите са „палачите“. Сред „жертвите на комунизма“ са и българските антисемити (палачи-

те на евреите), следователно българските нацисти-антисемити са оправдавани. Антикомунистите и министърът на образованието явно не познават или не желаят да спазват Резолюцията на Европейския парламент от 25.X.2018 г., в която е ясно подчертано, че „познаването на историята е едно от необходимите условия за предотвратяването на такива престъпления (неонацистско насилие – б.м.) в бъдеще и играе важна роля за възпитанието на по-младите поколения“ (т. 28) и да се противодейства на „всички форми на отричане на Холокоста“ (т. 29). Европейският парламент „призовава за обща култура на памет за миналото, която отхвърля фашистките престъпления на миналото“ (т. 30), зверствата от Втората световна война и „системната геху-манизация на жертвите в течение на редица години“ (т. 31). Присъдите на Народния съд не трябва да се отричат, а да се използват като предупреждение към новите кандидати за фашисти.

Тодор Живков – пръв от своите колеги, веднага го последва като отправи укори към млади творци в България, сред които и Георги Джагаров. Разобличи и тези, които ги поощряват. Георги изпадна в сложна ситуация. Негови близки приятели, с които в тесен кръг споделяше критични бележки срещу отрицателни явления в политиката, започнаха да гледат на него като на приласкан от властта. Други предпоставиха да странят от шумните му компании. Чувствителен до краен предел, Георги очевидно съзнаваше, че е въввлечен в дълга орбита, но продължаваше интуитивно и по инерция да демонстрира, че е свободомислещ. Бохемствата му със стари и нови приятели не секваха.

Споделяше ми, че Тодор Живков с насмешка казал на него и на Стефан Гецов, че ще ги откъсне от компаниите, които погубват таланта им. Явно това е било прикритото желание на лидера на партията и държавата – чрез контакти с популярни млади представители на интелегентията да убеди свои критици, че е широко скроен и не робува на предрасъдъци.

Повлиян от новото приятелство с първия човек в държавата, Г. Джагаров започна да говори за силното впечатление, което му прави Тодор Живков с грижата си за България, с острогост си, критично отношение към домоганията на Тито и неговите сподвижници не само да откъснат окончателно Македония от българската духовност, но и да противопоставят изкуствено създадената югославска република Македония на майката родина. Дори да претендират за Пиринския край...

Разказваше ми, че при едно от посещенията в Правец Стефан Гецов се напил и взел да говори критично по политически въпроси, което не направило добро впечатление и на баба Маруца.

Не зная дали Г. Джагаров си е взел поука от този случай, но неговите срещи с Тодор Живков зачестиха, доведоха до тясното им сближаване.

Тодор Живков постъпи деликатно и с Гецов. Не прекъсна внезапно контактите си с него. Макар и по-рядко, включваше го в свои компании.

Първият ръководител канеше на лов и екскурзии писатели и художници – Георги Марков, Златка Дъбова и Христо Нейков, Йордан Радичков, Величко Минев...

Бивал съм на срещи на Тодор Живков с Емилиан Станев, с Ангел Балеуски, Пантелей Зарев, Георги Джагаров, с председатели на творчески съюзи, с Николай Гауров, Богомил Райнов, Светлин Русев, Емил Чакърков, ген. Христо Русков... На обеди, закуски, вечери и на раз-

ТОЙ ЖИВЯ И ПЯ ЗА БЪЛГАРИЯ

говори край камината „шефот“, както го наричаха в ловната дружинка, ги предизвикваше да говорят свободно. Акад. Ангел Балеуски и Георги Джагаров, който също стана член на БАН, правеха умели забележки за неблагоприятия живот и в управлението, изразяваха негативни оценки за ръководни дейци, които бързо се издигаха в йерархията. Акад. Пантелей Зарев почти не говореше, водеше си бележки; създаваше впечатление, че е летописец на разговорите с историческо значение.

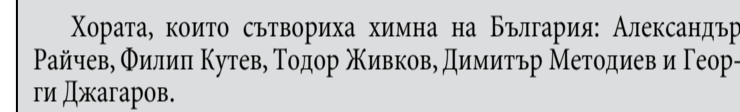
Винаги съм мислел, че интуицията на големи творци на художественото поприще се родее с научни предвиждания. Смелото гледище на поета Георги Джагаров по забележими или не толкова видими обществени проблеми говореше за мащаба на неговото политическо мислене. Той съзнаваше отговорността, която поема в ролята на близък до първия ръководител. Имам впечатление, че Тодор Живков ценеше неговото мнение. След смъртта на съпругата си д-р Мара Малеева и особено след лятото на 1981 г., когато почина Людмила, той все по-често беше в компанията на академиките Ангел Балеуски, Георги Джагаров, Пантелей Зарев.

Между Г. Джагаров и дългогодишния помощник на Т. Живков – поета Димитър Методиев, когото Джагаров замени като партиен секретар на Съюза на българските писате-

лети, имаше напрежение. Те бяха твърде различни като мислене и поетичен изказ; често влизаха в словесни сблъсъци. Умението на Т. Живков да общува и с двамата, да ползва както мнението на Георги Джагаров, така и текстовете за писма, речи и други на Димитър Методиев, според мен бе пример за управленчески

метод. Усет, за умение да се изглаждат остри противоречия между различни личности и характери, които ратуват за обща идея и допринасят за напредъка на страната.

Нещо повече, Тодор Живков им възлагаше съвместни творчески задачи. Така стана с на-

Хората, които сътвориха химна на България: Александър Райчев, Филип Кутев, Тодор Живков, Димитър Методиев и Георги Джагаров.

нината на 9 септември 1944 г. Г. Джагаров ми каза, че Т. Живков ги събрал във вила край Панчарево и възложил на него и на Д. Методиев да обновят текста, а на композиторите проф. Александър Райчев и Филип Кутев – да поработят по хармонизацията на

мелодията. В единия куплет, в който прозира поетичният темперамент на Г. Джагаров, мелодията се възпяват красотите на земята ни и подвигът на предците:

Горга Стара планина, до ней Дунава синей, слънце Тракия огрява, над Ширина пламеней.

Припев: Мила родино, ти си земен рай, твоята хубост, твоята прелесть, ах, те напат край!

А ето и текстът на Цветан Радославов:

Горга Стара планина, до ней север се синей. Слънце Витоши позлатява, към Цариград се белей! Хайде, братя българи, към Балкана да вървим! Там се готви бой юнашки за свобода, правдини.

До промяната на текста след 1990 г. съществуваха още два куплета:

Паднаха борци безчет за народа наш любим. Майко, дай ни мъжка сила пътя им да продължим!

Дружно, братя българи, с нас Москва е в мир и бой, партия велика води нашия победен строй.

и сега не проумявам как е вмъкнат недостойният текст, прославящ друга държава, съставен може би от Д. Методиев.

Насърчен от успеха на „Вратите се затварят“ и „И утре е ден“, Г. Джагаров в продължение на година-две съподелеше на маса с приятели епизоди от замисъл на нова пиеса. Разказвал ми е разхвърляно сюжета, разпитвал ме е за процесуалните възможности и поведението на прокурора в разследването и в съда. Това бе свързано с моята професия и аз разпалено обяснявах, без да зная, че той не само ще създаде сценичен образ на прокурор със светъл морал, но и така ще озаглави творбата си.

Наближаваше националният преглед на сървемнатата българска драма и театър през 1964 г. По наша молба Г. Джагаров предложи пиесата „Прокурорът“ за първа реализация отново в Сливенския театър. Прочетохме я е режисьора Енчо Халачев. Присъстваха и артисти, някои от които имаха литературни изяви. Бяхме пленени не само от съдържанието, но и от новаторския дух на пиесата, от образите и чудесния диалог между героите. Именно диалогът, езикът и високите морални позиции на автора ни убеждаваха, че пиесата е художествено явление. Режисьорът Енчо Халачев и изпълнителите, възхитени от текста, започнаха бързо репетиции на маса. Режисьорът ми сподели, че някъде диалогът се прекъсва, има nedovършени сцени, особено накрая. Георги Джагаров пристигна в Сливен с пищещата си машина. Почти всеки ден даваше страници по страница, която след обсъждане с Енчо Халачев и изпълнителя на главната роля Иван Раев се размножаваше за ползване от актьорите. Чуха се гласове, че пиесата е прекалено смела; комисията, в която има мастити бюстиатели на класово-партийния подход, едва ли ще я допусне за участие във финала на прегледа. Но творческият колектив се обедини около твърдото желание смелите идеи и прекрасните образи в пиесата да бъдат защитени с високо сценично майсторство. Постановката „Прокурорът“ спечели първа награда на районния преглед в Ямбол и се превърна в събитие на финала в София. Пиесата, режисьорът, сценаристът, главните изпълнители бяха отличени с първи награди. Същата година Енчо Халачев, Венелин Пехливанов и Атанас Велянов бяха привлечени в Народния театър „Иван Вазов“. По-нататъшно професионално развитие получи и отличени артисти Иван Раев, Минка Долапчиева, Дана Георгиева, Тодор Проиков...

Продължава в следващия брой

Георги Джагаров в компанията на Йорданка Кузманова - актриса и проф. Любимир Тенев - театрален критик и театролог.

ли, имаше напрежение. Те бяха твърде различни като мислене и поетичен изказ; често влизаха в словесни сблъсъци. Умението на Т. Живков да общува и с двамата, да ползва както мнението на Георги Джагаров, така и текстовете за писма, речи и други на Димитър Методиев, според мен бе пример за управленчески

метод. Усет, за умение да се изглаждат остри противоречия между различни личности и характери, които ратуват за обща идея и допринасят за напредъка на страната.

Нещо повече, Тодор Живков им възлагаше съвместни творчески задачи. Така стана с на-

ПОГРОМЪТ НАД ДЕМОКРАЦИЯТА

Анастас Добрев

Процесът по пълното умъртвяване на българската демокрация е на път да приключи. Последният пирон в ковчегата забиха ГЕРБ и ДПС с предложението да се замени държавното финансиране на партиите с частно. И така харизаха българската партийна система в ръцете на олигархията.

Този процес започна отдавна – с овладяването на съдебната власт, със създаването на органа за политическа репресия, маскиран като комисия за борба с корупцията, с превземането на медиите и манипулирането на изборния процес. Така бяха разрушени основните стълбове на всяка демократична система – честни избори, плюрализъм, разделението на властите и свободата на словото.

Ако бъдещето на политическите партии бъде поверено в ръцете на бизнеса, какъвто е замисълът на негласните коалиционни партньори ГЕРБ и ДПС, подкрепяни от техните

придавачи ОП и „Атака“, по-рочният кръг се затваря.

От тук нататък не хората, а парите ще избират кой и как да управлява държавата. И досега между парите и партиите съществуваше скрита симбиоза. За сметка на парите. Обществени поръчки се раздаваха на обръчи от фирми, които от своя страна връщаха част от печалбата към властта. Черни каси пълнеха джобовете на партийни върхушки. Но осветяването на тези практики предизвикваше скандал. Сега дори скандалът става невъзможен. Корупцията се узаконява. Порокът е въздигнат в норма.

Официализира се схемата парти-политика-парти прим.

Неслучайно през годините се търсеха възможности как, чрез закона, да бъде прекъснато това опасно кръвосмешение. Така се стигна до забраната на партиите да правят дарения на партиите. А лимитът за даренията от физически лица бе закован на 10 000 лв. За да няма зависимости. И за да бъде защитен, доколкото е възмож-

но, общественят интерес. Да, вярно, и с тези правила се злоупотребяше. Крупните предприемачи изпозваха служителите си, за да симулират лични дарения, но все пак имаше удобства. Докато сега се слага кръст на тези малки демократични завоевания.

Кой крупен бизнесмен би финансирал опозиционна партия, при положение, че няма гаранции за възвръщаемост? И срещу какво? Отсега е ясно, че занаят автентична опозиция не може да съществува. Ако ли някой реши да инвестира в партия, различна от управляващата, то ще е само за да осигури продължаването на схемата за облагодетелстване. Средства ще се влагат единствено в патерици, когато титулярната гарнитура се износи.

Някой ще възрази – а нима опозицията няма свои приятелски фирми, които да я финансират? Диктатурата и това е предвидила. За несъгласните с „правата“ линия предприемачи има специален набор от инструменти за вразумя-

ване – КПКОНПИ, прокуратура, НАП... Мнозина вече изпаднаха. Някои още лежат по арестите, където се доказвателства, където без. Всеки, който се противи на режима, ще търка нарове да изнемога. Кой ще е тоя смелчага, който ще се опъне на партията-държава, при положение, че целият крупен бизнес в България се храни от десницата и?

Впрочем, този ход ще е пагубен и за самия бизнес. В това надаване ще оцелеят само големите.

Този „американски модел на финансиране“, както го нарекоха Карадайъ, превръща политическите избраници в търговски пътници на бизнеса. Достатъчно е да видим какво се случва отвъд океана. Когато оръжейният бизнес търси печалба – издига на власт войнолюбци. Когато петролно-газовото лоби се бори за пазари – САЩ налагат санкции. И т.н. У нас бизнесът изпитва недостиг на работна ръка. Колко му е да си внесе мигранти?

При този модел на финансиране политиката изчезва и от-

стъпва място на пазара - в образованието, в здравеопазването, в екологията. Вече официално. За социална политика забравете!

Това предложение е далеч по-опасно от назначаването на Пеевски за шеф на ДАНС. С него Пеевски директно става премиер. Но протести няма.

Затова подкрепата за опозицията на последните европейски избори беше фундаментално важна. Не заради Нинова и БСП, а в името на оцеляването на демокрацията. При евентуална промяна на съотношението между двете водещи партии, трудно щеше да е възможна подобна разюзданост. Но народът не го разбира. Партиите в опозиция също. Сега всички ще сърбат това, което сами си надработиха.

БЪЛГАРИЯ НАД ВСИЧКО!

ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Минчо МИНЧЕВ

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ:
Проф. д-ик. н. Бончо АСЕНОВ
акад. Васил ГЮЗЕЛЕВ
Габриела МИХАЙЛОВА (редактор)
д-р инж. Марин БЕЛОВЕВ
Проф. д-фн Нако СТЕФАНОВ
акад. Николай ХАЙТОВ
ст.н.с. Румен ВОДЕНИЧАРОВ
Проф. д-р ист. н. Тодор МИШЕВ
Фотографии Борис Марков

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА:
1000 София
ул. Пиротска №3
тел.: 02 985 23 07
тел./факс: 02 846-50-01

ИЗДАВА
„Втора Зора“ ЕООД

Печат „Нюзпринт“,
София, ул. „Тинята“ 100

БАНКОВА СМЕТКА:
УниКредит Булбанк
IBAN BG43UNCR70001519963494
BIC
UNCRBG5F

Приемат се оригинали по стандарт 30 реда, 56 машинописни знака. Ръкописи не се рецензират и не се връщат.

Броят е приключен редакционно на 28.06. в 14 часа.
Хонорари се изплащат в сряда и четвъртък от 13 до 15 часа

ISSN 1310-8492

Худ. Бойко Николов

СРЕЩАТА С ИСТИНСКАТА ПОЕЗИЯ ВІНАГИ СТЬПІСВІВА

ПО СТЬПКИТЕ НА ДЕТСТВОТО СЕ ВРЪЩАМ...

*Нагоре. Все нагоре, по баира.
Пътеката към бабината къща
през сухите тревы едва намирам.*

*Там всяка сутрин светели сълзите,
изплакани за мене от росата...
Предяла баба нишката на дните.
Затрувалва я бавно тишината.*

*Тя криела под черната забрадка
косите си, завързани на плткка.
Очите си, изплакани по татко,
че Господ - преди нея го повика...*

*Предяла мъката си. И мълчаха.
И чакала ни с татко за вечеря.
А зад прозореца свещта горяла -
по-лесно във ноца да го намерим...*

*Така и не могла да ни дочака...
До него легнала - да си почива...
Угаснала свеещицата ѝ в мрака.
Над гроба ѝ пораснала коприва.*

*Без татко ига, но се връщам, бабо!
А думите на гърлото ми спират...
Ни двор, ни керемидка, ни ограда!
Отдавна няма къща по баира.*

Худ. Бойко Николов

*По стъпките на мъката се връщам...
Процавай, бабо. Даже не заплаках...
В душата ми е цяла твоята къща.
С един прозорец свети.
И ме чака.*

*Не каза нито думичка гората.
С листа невъзмутимо си шумеше -
Исправила снага до небесата
там, дето къщата на баба беше...*

От 1 юли 2019 г. стартира традиционният литературен конкурс “Изяцно перо 2019”, организиран от Салон за българска култура и духовност - Чикаго, САЩ.

Условия за участие в конкурса: за раздел “Поезия” ще се приемат до 3 стихотворения; за раздел “Проза” - до 2 творби; обем на произведенията - за проза - до 5 стан-

дартни страници (60 реда по 60 знака на ред, включително интервалите); Адрес за изпращане - email: salonbgculture@yahoo.com

Краен срок за изпращане - 30.09.2019 г. Творбите трябва да са написани български език. Излъчените победители ще бъдат обявени по време на фестивалните дни на българската култура в Чикаго през м. ноември 2019 г. Пожелаваме успех на всички участници!

СРЕЩАТА С ИСТИНСКАТА ПОЕЗИЯ ВИНАГИ СЪТЪПИСВА:

като висока пътека; като случайна сълза; като билка горчива... или може би като септември – „лиспотаден и тих“. Тя живее в душа, „а гърбът ѝ е толкова тъжен!“ Подир нейните стъпки – мирише на плач, но дъхът ѝ мирише на вечност! Тя няма сили „да стопли студения бряг на реката“, но във мъжки зеници може да палне пожар.

Самодивският образ на истинската поезия винаги изплува от „минус безкрайност“, но отива и отвъд заревото на звездите. Така пътуват и стиховете на Гълъбина Митева. Разчетох ги като изящна отливка на нараняващия до кокъл, зъл, невъзможен и все пак възхитителен живот. В него любовта понякога прилича на вина – „и един – непременно е сам. И един – непременно обича“.

Ако „Нова Зора“ беше „Златорог“, ако редакторът бе Владимир Василев, ако над тези стихове се надвесваха безкористните сенки на Лилиев или Сирак Скитник, какво ли щеше да се случи, когато авторката ги види напечатани? Дали нямаше да бъде издадено ново кръщелно свидетелство на княгинята на овакантия престол на вечната и свята традиция в българската поезия! Невероятни са превъплъщенията на духа и неведоми са пътеките Господни!...

За себе си обаче запазвам високата привилегия да пожелаю на Гълъбина Митева златорожка слава и високи пътеки, над които грее неугасимото зарево на поезията, и по които се стигат и покоряват звездите.

Минчо Минчев

В творческата си биография Гълъбина Митева има издадени шест поетични книги. "Молитва" - 1993 г., "Пясъчен свят" - 1997 г., "Време за разпятие" - 2008 г., "Тази вечер Господ ме целуна" - 2014 г., "Минавам случайно" - 2016 г. и "Висока Пътека" - 2018 г.. През 2015 година Гълъбина Митева печели Голямата награда на издателство "Буквите" за поезия; през 2018 Първа награда за

поезия на името на Станка Пенчева. Родена е в 1966 година. За почти десет години до 2012 г. живее и работи в София. След което се завръща в родното си село Крушовица, Врачанско. Преживява от продажбата на своите книги. През лятото пасе овце. От началото на тази година работи като журналист в седмично печатно издание в град Козлодуй. Майка е на син и дъщеря.

ТОЙ НЕ МОЖЕ БЕЗ МЕН... СЕПТЕМВРИ!

Светлината наднича в прозореца ми и чака да разкажа последния сън, и последния стих...
С кафето допивам последните нишки на мрака.
А Септември пристъпва навън - листопаден, и тих.

Той не може без мен! Затова е прегърнал Тъгата...
Разкопал е земята - да търси от мене следа.
Не оставям следи! Затова е обрулил листата...
И сълзите му мъжки се смесват горчиво с дъжда.

Той не може без мен! И живее със вчерашна дата...
Пие чаша след чаша - ракия и вино. На екс!
Няма сили да стопли студения бряг на Реката.
Аз не виждам сълзите му. Но е ваяло нощес...

Аз не виждам сълзите му - само дочувам гласа му.
От тютюна пресипнал, от виното одрезгавял...
Той не вижда очите ми. Аз съм последното рамо.
И последния истински дом, в който беше живял.

Той не може без мен... Затова угасил е звездите!
Търси нова пътека - към моето старо сърце...
Той за моите минали болки изобщо не пита!
Броди, зъл, и брадясал - с най-тъжното свое лице.

Не мирише на мед. Не мирише на никакви дюли!
На ракия мирише. На евтино вино и пот.
И безлистните клони навън продължава да брули.
До преди да ме срещне - твърди, че не помни живот...

Той не може без мен! Затова ме обича, и мрази...
Изкопал е в душата си яма - дълбока, и зла.
И понеже не е съумял да ме има и пази -
закопава се в ямата сам, полудял от тъга

Той не може без мен! И се дави в мъглата си гъста.
Аз не виждам сълзите му мъжки... А как ме болят!
Още парят по моята кожа горещите пръсти...
Но живея в Душа. А той още ме търси във плът!

Той не може без мен... И в това е проклетата драма!
- Как да стопля Септември - пиян, и до кокал сломен?!
Като мен на Земята отдавна... изобщо ме няма!
И живея във стих! А той още ме търси във тлен...

Худ. Георги Трифонов

Аз... СЛУЧАЙНО МИНАВАМ ОТ ТУКА.
И не търся пари. Нито слава.
Аз вървя. И събирам поука.
По пътеки... които раняват.

Остави ме! Така си живея
Не умея да бъда практична.
Ако някъде спра - да се сгрея -
дъх на обич оставям. Различна!

Остави ме! Случайно минавам.
Аз съм Птица! Защо ми е стряха?
Имах... много любов да раздавам.
Но, сълзите... Сълзите презряха!

Остави ме! Минавам случайно
по пътеката къса на дните...
Ала идвам... от Минус Безкрайност!
И отивам... оттатък звездите!

Аз... наистина слязох случайно!
И не съм от Човешката раса.
Аз съм част... от Голямата Тайна,
за която... не сме дорасли.

И... когато поема нататък,
че Земята... не ми е присъща -
две пера ще отроня в съня ти.
Знак, че ангел... те е прегръщал.

ВИСОКА ПЪТЕКА

Не минавай по мен! Аз... съм тъжна пътека
дето ниши стъпки не чака...
И случайна сълза... Във очите на всеки,
който... нито веднъж не е плакал.

Не тъгувай за мен! Аз съм спомен за лято,
не опазило юлското слънце...
И накуцвам към залеза - с трънче в петата...
А денят - се смалява... До зрънце!

Не разпитвай за мен! Аз съм Изгрева мокър.
На разсъване - пия росата...
А човешките думи - порязват до кокал
на събуждането тишината.

Не пътувай към мен! Бях за някого бездна,
от която... излизане няма!
Аз съм тясна пътека... Която изчезва,
ако не е Пътека за Двама.

Не посягай към мен! Аз съм билка горчива,
дето... всеки не може да пие.
Беззащитно - добра... И невинно - красива...
А в листата - отрова се крие.

Не посягай... Аз мога да бъда огнище!
Но и болка... Която изгаря!
За Поета - поема... Която сам пише.
За осъден - последна цигара...

Аз съм къща, в която Небето ноцува.
И в която осъмва Зората.
И пчела неуморна, която целува
ароматния сън на цветята.

Аз съм грях за монаха в пустиня беззвездна...
Аз съм... най-разноликата драма!
За глупака - енигма. За слабия - бездна!
От която... излизане няма.

Не пътувай към мен! Аз така си живея -
като всяка Висока Пътека...
И самотно сред камъните се белея...
Но - не мога да бъда за всеки!

Не минавай по мен! Аз съм стръмна пътека...
И в Земята дъждовно се стичам.
И съм тежка сълза. Във очите на всеки,
който никога... не е обичал.

ISSN 1310-8492

Стр. 12

ПИСАТЕЛСКА ТРИБУНА

НОВА ЗОРА брой 27, 2 юли 2019 г.